

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΘΗΤΕΙΑΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Ν. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ
ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.)
Μάιος 2023 – Μάιος 2026

Ιστορικό – Έμφυχο Δυναμικό – Πλαίσιο Λειτουργίας

Το Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας ιδρύθηκε στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με την υπ' αρ. 107702/Β1/2-10-2003 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1493/10-10-2003 τ. Β') και ο εσωτερικός κανονισμός του τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 66/18-11-2019 πρυτανική απόφαση (ΦΕΚ 4467/9-12-2019). Η έναρξη της λειτουργίας του, βάσει του τροποποιημένου εσωτερικού κανονισμού, πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2020. Από την ίδρυσή του το 2003 μέχρι την επαναλειτουργία του το 2020, Διευθυντής του Εργαστηρίου διατέλεσε ο καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος, ο οποίος εκλέχτηκε επίσης Διευθυντής του Εργαστηρίου τον Φεβρουάριο του 2020. Μετά τη μετακίνηση του καθηγητή στο Τμήμα Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και την παρέλευση της τριετούς θητείας, έγιναν νέες εκλογές, με βάση τις οποίες Διευθύντρια του Εργαστηρίου ορίστηκε η γράφουσα, Αικατερίνη (Καίτη) Διαμαντάκου (Διαπιστωτική Πράξη εκλογής Διευθύντριας Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας (Αρ. Πρωτ.: 54168/13-6-2023, ΑΔΑ: 63ΙΒ46ΨΖ2Ν-Ρ66).

Το Εργαστήριο συγκροτήθηκε αρχικά από τρία μέλη ΔΕΠ (καθηγητής Γρηγόριος Ιωαννίδης, λέκτορας Ιωάννα Ρεμεδιάκη, η γράφουσα), αλλά μετά τη μετακίνηση του συναδέλφου Γρηγορίου Ιωαννίδη και την τοποθέτησή του επικεφαλής του Εργαστηρίου Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Νεοελληνικού Θεάτρου (Ε.Ε.Τ.Ν.Θ.) του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, στο ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. απέμειναν δύο μέλη ΔΕΠ. Το Εργαστήριο, ως εκ τούτου, ούτε ήταν ούτε είναι ακόμη αυτοδύναμο. Στο Προσωπικό του Εργαστηρίου εντάσσονται επίσης η συνάδελφος και μέλος ΕΕΠ στο ΤΘΣ ΕΚΠΑ Μαρία Γεωργούση, οι Επιστημονικές Συνεργάτιδες Άννα Μαυρολέων (αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου) και Μαρία Μπαϊρακτάρη (επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας ΕΚΠΑ, οι δρ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ Ευδοκία Δεληπέτρου και Ελευθερία Γεωργακάκη, ο υποψήφιος και η υποψήφια δρ. στο ΤΘΣ ΕΚΠΑ Εμμανουήλ Δαμασκηνός και Μαρίνα Μπεχράκη, ο ΜΑ Αλέξανδρος Κοέν, απόφοιτος πλέον του ΤΘΣ ΕΚΠΑ και φοιτών στο ΠΜΣ του ιδίου Τμήματος.

Το Εργαστήριο στεγάζεται στο γραφείο 916 της Διευθύντριας του και παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες και αιτήσεις (προφορικές και έγγραφες, απευθείας και διά μέσου του Προέδρου) προς την Κοσμητεία ώστε να εξευρεθεί διακριτός χώρος στέγασης του Εργαστηρίου, ο στόχος αυτός δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί.

Πρόκειται, ως εκ τούτου, για ένα Εργαστήριο το οποίο, αν και καλείται να θεραπεύσει το συμβολικά και επί της ουσίας πολυδύναμο σε όλα τα επίπεδα (εκπαιδευτικό, επιστημονικό, θεατρικό, δραματουργικό, μεταφραστικό, εκδοτικό κ.ά.) αρχαίο θέατρο, είναι αφενός εξαιρετικά ολιγομελές και μη-αυτοδύναμο διοικητικά και αφετέρου αυτοτελώς ανέστιο και πιεσμένο χωροταξικά σε ένα προσωπικό Γραφείο. Οι προσπάθειες για την ανεύρεση χώρου θα πρέπει να συνεχιστούν μέχρι την εξασφάλιση άλλου χώρου στέγασης.

Οικονομικοί Πόροι - Ερευνητικά Έργα

Στο διάστημα της τριετούς θητείας μου στη θέση της Διευθύντριας του Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας, για την πραγματοποίηση των παρακάτω αναφερόμενων δράσεων αξιοποιήθηκαν πόροι από τα εξής προγράμματα:

- Ερευνητικό Έργο με **Κ.Ε.: 20201** και τίτλο: «**Αδημοσίευτες μεταφράσεις αρχαίου δράματος: Εντοπισμός – Καταγραφή – Συγκέντρωση – Αξιολόγηση**». Η έγκριση και λειτουργία του Έργου έγινε στο πλαίσιο της δράσης «Έρευνα στις μετακλασικές σπουδές με την υποστήριξη του καταπιστεύματος “Κωνσταντίνου Τσαγκαδά”». Διάρκεια Έργου: 1.9.2023 – 31.12.2024 (κατόπιν τετράμηνης παράτασης). Συνολικός προϋπολογισμός Έργου: 26.500€ Επιστημονική Υπεύθυνη: Αικατερίνη Διαμαντάκου. Στο πλαίσιο αυτού του Έργου πραγματοποιήθηκαν όλες οι προγραμματισμένες δράσεις που είχαν συμπεριληφθεί στην κατατεθείσα «Πρόταση υλοποίησης έργου» σε μεγάλη αντιστοιχία με τον εκτιμώμενο Προϋπολογισμό ανά κατηγορία δαπάνης, που είχε επίσης συμπεριληφθεί στην αρχική «Πρόταση υλοποίησης έργου». Το Έργο αυτό ολοκληρώθηκε εντός της ορισθείσας χρονικής διάρκειας και κατατέθηκαν Αίτημα και Έκθεση Ολοκλήρωσης Έργου στον ΕΛΚΕ ΕΚΠΑ τον Αύγουστο 2025.
- Ερευνητικό Έργο με **Κ.Ε.: 19977** και τίτλο: «**Μεταφράσεις αρχαίου δράματος στη νέα χλιετία**». Η έγκριση και λειτουργία αυτού του Έργου έγινε κατόπιν της χορήγησης (εκ μέρους της Επιτροπής Ερευνών ΕΛΚΕ ΕΚΠΑ, αρ. πρωτ. 12875/2023) άδειας χρήσης ταμειακού υπολοίπου από προγενέστερο ολοκληρωμένο Ερευνητικό Έργο (Κ.Ε.: 18676) και μεταφοράς του σε νέο Κ.Ε. Διάρκεια Έργου: 7.6.2023 – Λήξη αόριστη. Συνολικός Προϋπολογισμός Έργου: 3.773,94€. Επιστημονική Υπεύθυνη: Αικατερίνη Διαμαντάκου. Μέχρι τον Μάιο 2026 το Έργο αυτό ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό ως φυσικό αντικείμενο και, όταν εκταμιευθεί και η τελευταία δαπάνη και το Έργο ολοκληρωθεί ως οικονομικό αντικείμενο (μέχρι τα τέλη Αυγούστου 2026 περίπου), θα κατατεθούν Αίτημα και Έκθεσης Ολοκλήρωσής του στον ΕΛΚΕ ΕΚΠΑ.
- Ερευνητικό Έργο με **Κ.Ε.: 19952 (2023-2024, 20971 (2024-2025), 22001(2025-2026)** και τίτλο «**Εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λειτουργικές ανάγκες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών**». Πρόκειται για το Έργο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Πρόεδρο του Τμήματος Γεώργιο Π. Πεφάνη. Μέσω αυτού του Έργου παρασχέθηκε για τις λειτουργικές και ερευνητικές ανάγκες του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. το συνολικό ποσό των 8.400 Ευρώ (3.000 Ευρώ το έτος 2023-24 και 2.700 Ευρώ τα έτη 2024-2025 και 2025-2026), η διεκπεραίωση των διαδικασιών διοικητικής δρομολόγησης και οικονομικής απορρόφησης του οποίου έγινε μέσω της Συνεργατίδας του Προέδρου σε αυτό το πεδίο, συναδέλφου

Γίλιας Λακίδου. Τα παραπάνω ποσά έχουν δαπανηθεί στην ολότητά τους, με τελευταία δαπάνη την Πληρωμή Αγοράς Βιβλίων (ημερομηνία κοπής Τιμολογίου: 30.04.2026).

Πέραν των παραπάνω τριών Ερευνητικών Έργων, από τα οποία αξιοποιήθηκαν οικονομικοί πόροι, διατέλεσα και διατελώ Επιστημονική Υπεύθυνη του Ερευνητικού Έργου με **Κ.Ε. 21048** και τίτλο: «**Η πρόσληψη της ελληνικής (θεατρικής) αρχαιότητας από την οθωμανική/τουρκική δραματολογία**», μέσω του οποίου εκταμιεύεται σε μηνιαία βάση και κατ' αποκλειστικότητα η υποτροφία της υποψήφιας διδάκτορος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ (της οποίας είμαι επιβλέπουσα) και υποτρόφου του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. («5η Προκήρυξη Υποτροφιών ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για Υποψήφιους/ες Διδάκτορες», Α.Π. 62933/08.03.2023) Μαρίνας Μπεχράκη. Το πρόγραμμα αυτό αναφέρεται εδώ, διότι αρκετές δράσεις της κ. Μπεχράκη (που είναι μέλος του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.) εμπίπτουν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου και θα ενταχθούν στη συνέχεια του παρόντος Απολογισμού.

Τέλος, ορισμένες από τις παρακάτω δράσεις δεν άντλησαν πόρους από τις παραπάνω πηγές και πραγματοποιήθηκαν ατελώς (όπως ο σχεδιασμός της ιστοσελίδας ή του λογότυπου του Εργαστηρίου ή η χαμηλή επιδότηση της πλατφόρμας Heurist, όπου στεγάστηκε η Βάση Δεδομένων, βλ. παρακάτω).

Δράσεις του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. ανά κατηγορία

Οι δραστηριότητες που ανέπτυξε το Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας στο διάστημα της τριετίας αναφοράς παρουσιάζονται παρακάτω κατά το δυνατόν σύντομα και κατά θεματική καταρχάς κατηγοριοποίηση (με εσωτερική χρονική διαστρωμάτωση, όπου χρειάζεται, και με επιμέρους αναφορές στην ταυτότητα του αντίστοιχου Ερευνητικού Έργου, που ενεργοποιήθηκε για την οικονομική υποστήριξη).

*** ΑΡΧΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ «ΟΨΗ» ***

❖ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ

Με τη συνδρομή της τεχνικής υπηρεσίας ΚΛΕΙΔΙ του ΕΚΠΑ, δημιουργήθηκε το 2023-2024 και τροφοδοτήθηκε από εμένα σε πληροφοριακό υλικό η ελληνική (<https://ancientdramalab.theatre.uoa.gr/>) και αγγλική (<https://ancientdramalab-en.theatre.uoa.gr/>) ιστοσελίδα του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. Η τεχνική διαχείριση και η τροφοδότηση της ιστοσελίδας σε πληροφοριακό υλικό γίνονται πλέον με την τεχνική υποστήριξη του συναδέλφου Γιώργου Γιαννούλη.

❖ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ

Το 2023 ο σκηνογράφος και δρ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ Κώστας Κουρμουλάκης σχεδίασε το λογότυπο του Εργαστηρίου, στην ελληνική και την αγγλική του μορφή, το οποίο χρησιμοποιείται έκτοτε στα ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα παρουσίας και επικοινωνίας του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. (Ιστοσελίδα, Facebook, Βάση Δεδομένων, Εκδόσεις, Αλληλογραφία).

❖ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ FACEBOOK

Στα τέλη του 2025, με τη συνδρομή της υποψήφιας διδάκτορος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ και μέλους του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. Μαρίνας Μπεχράκη δημιουργήθηκε

ιστοσελίδα του Εργαστηρίου στο Facebook (https://www.facebook.com/profile.php?id=61583866864876&rdid=M9OQL9HC71NRX1xg&share_url=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fshare%2F14QFmAVK6qm%2F#) η οποία τροφοδοτείται με σχετική συχνότητα, αποτυπώνοντας τις δράσεις του Εργαστηρίου, των μελών του αλλά και άλλων φορέων και ατόμων, όταν αυτές εμπίπτουν στα ερευνητικά και επιστημονικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.

❖ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ FACEBOOK ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Σε όλη τη διάρκεια της τριετούς θητείας, σε συνεργασία με τους/τις συναδέλφους-διαχειριστές της Ιστοσελίδας και του Facebook του Τμήματος (Βασίλης Ζακόπουλος, Γιώργος Γιαννούλης, Αλεξία Αλτουβά, Έλια Λακίδου), καταβάλλεται η προσπάθεια να ενημερώνονται τακτικά τα μέσα δικτύωσης του Τμήματος και με τις δραστηριότητες του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.

* ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ *

❖ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Μέσω του Προϋπολογισμού του Τμήματος (Κ.Ε. 19952, 2023-2024) αγοράστηκαν δύο Laptops (Lpt Lenovo IdeapadSlim 3 R7/166B/512GB), για τις ανάγκες των μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου.

❖ SCANNER

Στο πλαίσιο και μέσω του Ερευνητικού Προγράμματος Κ.Ε. 20201 αγοράστηκε scanner (EPSON PERFECTION V39II), που χρησιμοποιήθηκε (και θα συνεχίζει να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των ερευνητικών δράσεων του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.) για την ψηφιοποίηση έντυπου, δακτυλόγραφου και χειρόγραφου υλικού.

❖ ΒΙΒΛΙΑ

Μέσω του Προϋπολογισμού του Τμήματος (Κ.Ε. 19952, 2023-2024) αγοράστηκαν 40 βιβλία (νεοελληνικές μεταφράσεις αρχαίου δράματος και λίγα βιβλία περί μετάφρασης) τα οποία κτηματολογήθηκαν και βρίσκονται στο γραφείο που στεγάζει το ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. Τα βιβλία αυτά, μαζί με άλλες εκδόσεις (μεταφράσεις αρχαίου δράματος και βιβλία περί μετάφρασης) που δωρίστηκαν στο Εργαστήριο καθώς και μαζί με βιβλία από την προσωπική μου συλλογή μεταφράσεων και θεατρικών προγραμμάτων σχετικά με παραστάσεις αρχαίου δράματος, θα συγκροτήσουν μια μικρή «Βιβλιοθήκη Μεταφράσεων Αρχαίου Δράματος», που θα δωριστεί εν ευθέτω χρόνω στο Τμήμα (αφού προηγηθεί η κατάλληλη αρχειοθέτηση και ταξινόμησή τους).

* ΕΡΕΥΝΑ *

❖ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στη διάρκεια της τριετούς θητείας πραγματοποιήθηκαν και ολοκληρώθηκαν τα δύο βασικά Ερευνητικά Έργα: i) «**Αδημοσίευτες μεταφράσεις αρχαίου δράματος: Εντοπισμός – Καταγραφή – Συγκέντρωση – Αξιολόγηση**» (ακρωνύμιο: ΠΛΟΥΤΟΣ 21) και ii) «**Μεταφράσεις αρχαίου δράματος στη νέα χιλιετία**» (ακρωνύμιο: ΠΡΩΤΕΥΣ 21). Με τη συνέργεια των δύο αυτών προγραμμάτων εντοπίστηκε, καταγράφηκε και αρχειοθετήθηκε σε

διαδικτυακό Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων (DBMS) και Περιεχομένου (CMS) ελεύθερης πρόσβασης (Heurist) –του οποίου η παραμετροποίηση δεν προϋποθέτει τη γνώση προγραμματισμού και τη χρήση κώδικα– ένας μεγάλος όγκος εκδοτικών, παραστασιογραφικών και άλλων, ενδοκειμενικών και περικειμενικών, στοιχείων, που αφορούν τις νεοελληνικές, δημοσιευμένες (σε βιβλία, περιοδικά, θεατρικά προγράμματα, στο διαδίκτυο) και αδημοσίευτες αυτοτελώς, μεταφράσεις αρχαίου δράματος, από τον 19ο αιώνα και μέχρι σήμερα, ενώ παράλληλα δημιουργήθηκε ένα έντυπο και ψηφιακό αποθετήριο αδημοσίευτων αυτοτελώς νεοελληνικών μεταφράσεων αρχαίου δράματος. Στον σχεδιασμό της Βάσης Δεδομένων, στη συλλογή υλικού και στην οργάνωση του τρόπου κατανομής αυτού του υλικού ώστε να τροφοδοτηθεί ακολούθως η ΒΔ συνεργάστηκε η βασική συνεργάτης του Έργου με Κ.Ε. 19977 Ευδοκία Δεληπέτρου και η βασική ερευνητική ομάδα του ίδιου Έργου, που αποτελούνταν εξ αρχής από τον Εμμανουήλ Δαμασκηνό και τον Αλέξανδρο Κοέν. Με τροποποίηση του Προϋπολογισμού αυτού του δεύτερου Έργου καλύφθηκε και μια δεύτερη περίοδος εργασίας της Ευδοκίας Δεληπέτρου, προκειμένου να καλυφθούν οι τεχνικές και επιστημονικές ανάγκες της Βάσης. Στην τροφοδοσία της Βάσης με την εισαγωγή (ή τη συγκέντρωση) στοιχείων συνέβαλαν επίσης πέντε φοιτήτριες που πραγματοποίησαν την Πρακτική Άσκησή τους στο ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.: Χριστίνα Κεφαλίδη, Κωνσταντίνα-Αϊσέ Γιλμάζ, Βίκυ Βολιώτη, Αλεξάνδρα Βίντσι, Βασιλεία Ζησιμοπούλου, Δήμητρα Μπενίση.

Για τη δρομολόγηση, διαμόρφωση και τη στοχοθεσία της ερευνητικής εργασίας πάνω στις νεοελληνικές μεταφράσεις αρχαίου δράματος έγιναν πολλές συζητήσεις μεταξύ των μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου (Ιωάννα Ρεμεδιάκη, Γρηγόρης Ιωαννίδης, που ήταν αρχικά Αναπληρωτής Διευθυντής του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. και Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου 20201) και της συναδέλφου Τιτίκας Δημητρούλια, ειδικευμένης στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, η οποία και μας πρότεινε το διαδικτυακό Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων (DBMS) και Περιεχομένου (CMS) ελεύθερης πρόσβασης Heurist, που αξιοποιήθηκε εν τέλει για τη δημιουργία και τη διαμόρφωση της Βάσης.

Το θεσμικό πλαίσιο, το ανθρώπινο δυναμικό, η στοχοθεσία, η δομή, οι πηγές άντλησης υλικού, τα ποσοτικά δεδομένα, κάποια πρώτα συμπεράσματα, που σχετίζονται με τη Βάση Δεδομένων στο πρώτο αυτό στάδιο εργασίας σε περιβάλλον αποκλειστικά διαχειριστικό, δημοσιεύτηκαν στο άρθρο: Διαμαντάκου Κ., Δεληπέτρου Ε., Δαμασκηνός Μ., & Κοέν Α. (2025). «ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ»: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ. ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ/PARABASIS, 20(1), 567–590. <https://doi.org/10.12681//.43346>

❖ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Καθώς η Βάση Δεδομένων είχε τροφοδοτηθεί με μεγάλο αριθμό στοιχείων μέχρι τα τέλη περίπου του 2024 – αρχές 2025 και συνέχιζε να τροφοδοτείται και να διορθώνεται μετά τη λήξη του Έργου Κ.Ε. 20201, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει το επόμενο βήμα: Να δημιουργηθεί website δημόσιας προβολής των δεδομένων, πράγμα το οποίο επιτεύχθηκε και η Βάση είναι πλέον προσβάσιμη (με ελληνικό και αγγλικό περιβάλλον διεπαφής), εδώ:

http://proteus.translations.theatre.uoa.gr/HEURIST/heurist/?db=Proteus_21&website=7620

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του διαδικτυακού τόπου έγινε από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου Βασίλη Πουλόπουλο, ο οποίος συνεχίζει να συνεργάζεται με το Εργαστήριο πάνω στη

αναβάθμιση/αναμόρφωση/βελτιστοποίηση της λειτουργίας της (μέσω των Ερευνητικών Έργων με Κ.Ε. 22001 και 19977), ενώ η συνεχιζόμενη επιμέλεια και τροφοδοσία της Βάσης έγινε και γίνεται και θα γίνεται από εμένα προς το παρόν και το άμεσο μέλλον. Συνδρομή στην επιμέλεια της ΒΔ, με επιμέρους παρατηρήσεις τους, είχαν, έχουν και θα έχουν Μέλη του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. αλλά και εξωτερικοί ενδιαφερόμενοι επισκέπτες και χρήστες της.

Στα προσβάσιμα στοιχεία της Βάσης Δεδομένων περιλαμβάνονται (και διασυνδέονται με διάφορους τρόπους) αυτή τη στιγμή: 1325 μεταφράσματα, 1242 θεατρικές παραγωγές, 1005 εκδομένα βιβλία, 884 πρόσωπα (μεταφραστές και σκηνοθέτες κυρίως), 119 αρχαιικά τεκμήρια, 560 Θεατρικοί Οργανισμοί, 884 πρόσωπα (κυρίως μεταφραστές και σκηνοθέτες), 226 εκδοτικοί οίκοι, 78 θεατρικά προγράμματα (με δημοσιευμένες μεταφράσεις), 80 περιοδικά (με δημοσιευμένες μεταφράσεις), 183 πρωτότυπα αρχαία έργα (σωζόμενα και χαμένα). Τα εκδοτικά και παραστασιογραφικά δεδομένα που εμφανίζονται αυτή τη στιγμή στη δημοσιοποιημένη ΒΔ αποτελούν βασικό και πολύτιμο υλικό, το οποίο, ωστόσο, είναι αφενός μικρότερο από το καταγεγραμμένο και υπάρχον υλικό στο διαχειριστικό περιβάλλον αλλά και πολύ μικρότερο σε σχέση με τα δεδομένα που μπορεί δυνάμει να καλύψει η Βάση εάν περάσει σε ένα επόμενο στάδιο εντατικής και συλλογικής συνεργασίας πάνω στην τροφοδοσία με νέα στοιχεία σχετικά με τις νεοελληνικές μεταφράσεις αρχαίου δράματος και τα μορφολογικά, γλωσσικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. Για να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, θα χρειαστεί η συνδρομή φοιτητών/τριών στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης τους, εφόσον αυτό καταστεί δυνατόν, ενώ σημαντική θα ήταν επιπρόσθετα η έμμισθη ερευνητική απασχόληση εξωτερικού/ής συνεργάτη.

*** ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ***

❖ ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Το ΕΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. συνεργάστηκε πολύ ενεργά ως συστατικό μέρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και ως συνεργαζόμενος Φορέας με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού (Ε.Ι.Π.) στην οργάνωση και την υλοποίηση του τριήμερου Συνεδρίου «**Πολιτικές Βίας και Πολιτικές Βίου στο αρχαίο θέατρο: Από τον κλασικό πέμπτο αιώνα στον εικοστό πρώτο**», που έλαβε χώρα 1-3 Νοεμβρίου 2024, στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών (η εναρκτήρια συνεδρία, με χαιρετισμούς από τις πανεπιστημιακές αρχές και με Εισαγωγικές Ομιλίες σχετικά με τη θεματική του συνεδρίου και την τιμωμένη καθηγήτρια) και στο Αμφιθέατρο της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ (οι εργασίες στις δύο επόμενες ημέρες). Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στη **Χαρά Μπακονικόλα** (1948-2022), συνδιοργανώθηκε από το **Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ** και το **Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού**, με συνεργαζόμενους φορείς το Εργαστήριο Αρχαίας Ρητορικής και Δραματικής Τέχνης (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου) και το Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ). Συμμετείχαν σαράντα δύο (42) παλαιότεροι και νεότεροι ερευνητές, φιλόλογοι και θεατρολόγοι, από δεκαοκτώ (18) διαφορετικά Τμήματα και δεκαπέντε (15) διαφορετικά πανεπιστημιακά Ιδρύματα, συν δύο (2) σκηνοθέτες της σύγχρονης θεατρικής σκηνής, που προσέγγισαν με βάση διαφορετικές κριτικές προσεγγίσεις και μελέτες περίπτωσης το θέμα των πολιτικών βίας ή/και των πολιτικών βίου στην αρχαία, τραγική και κωμική, δραματουργία, στη νεότερη και τη σύγχρονη αρχαιόμυθη, ελληνική και παγκόσμια, δραματουργία και θεατρική πράξη. Η υλοποίηση του Συνεδρίου (Συνεδριακό υλικό, προγράμματα, κέτερινγκ τις δύο ημέρες) υποστηρίχθηκε οικονομικά μέσω του Προϋπολογισμού του Τμήματος Κ.Ε. 19952 (2023-2024), ενώ τα έξοδα της δεξίωσης στο

Κτήριο Κωστής Παλαμάς (πλην των εξόδων ενοικίασης του χώρου) μετά την τελετή έναρξης του Συνεδρίου καλύφθηκαν από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.

Βλ. <https://hub.uoa.gr/politics-of-violence-and-politics-of-life-in-the-ancient-theatre/>

❖ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ «ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ»

Στο πλαίσιο του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 20201 και σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχεδιασμό του, διοργανώθηκε **Επιστημονική Ημερίδα με τίτλο: «“Χαμένοι στη Μετάφραση” ή (Δι)ερευνώντας τις αδημοσίευντες μεταφράσεις αρχαίου δράματος**», η οποία πραγματοποιήθηκε στις **3 Ιουνίου 2024** στο Αμφιθέατρο της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ. Την Ημερίδα χαιρέτισαν με ομιλίες τους η Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας ΕΚΠΑ - Καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας Σοφία Παπαϊωάννου και ο Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ – Καθηγητής Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας Δημήτριος Δρόσος. Συμμετείχαν δεκαεννέα (19) παλαιότεροι και νεότεροι μελετητές της μετάφρασης και ευρύτερα της θεατρικής πρόσληψης του αρχαίου δράματος, ενώ κεντρικοί ομιλητές ήταν οι μεταφραστές αρχαίου δράματος Θεόδωρος Στεφανόπουλος (ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών), Δημήτρης Μαυρίκιος (σκηνοθέτης, μεταφραστής) και Δημήτρης Δημητριάδης (θεατρικός συγγραφέας, μεταφραστής, ποιητής). Το απαιτούμενο συνεδριακό υλικό (8σέλιδο πρόγραμμα, Folders, Στυλό, Μπλοκ, Εκτύπωση και σχεδιασμός αφίσας, σχεδιασμός ηλεκτρονικής πρόσκλησης) και το κέτερινγκ που πλαισίωσε την Ημερίδα καλύφθηκαν μέσω του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 20201, σύμφωνα με τον αρχικά εγκεκριμένο Προϋπολογισμό.

Βλ. <https://hub.uoa.gr/scientific-workshop-lost-in-translation/>

* ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ *

❖ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΒΙΟΥ

Έκδοση του τόμου *Πολιτικές Βίας και Πολιτικές Βίου στο αρχαίο θέατρο: Από τον κλασικό πέμπτο αιώνα στον εικοστό πρώτο. Πρακτικά Συνεδρίου, αφιερωμένου στη Χαρά Μπακονικόλα* (Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, Αθήνα 2024, 785 σελ., ISBN: 978-960-7622-35-8), που συνιστά τα Πρακτικά του Συνεδρίου το οποίο είχε πραγματοποιηθεί στις 1-3 Νοεμβρίου 2023 και στο οποίο συνεργαζόμενος φορέας ήταν το Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας. Τη συνεπιμέλεια του τόμου είχε η γράφουσα, μαζί με τον καθηγητή στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου Ανδρέα Μαρκαντωνάτο. Η έκδοση του τόμου υποστηρίχθηκε οικονομικά εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.

❖ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ»

Ψηφιακή έκδοση του τόμου *Πρακτικά της Επιστημονικής Ημερίδας «Χαμένοι στη Μετάφραση» ή (Δι)ερευνώντας τις αδημοσίευντες μεταφράσεις αρχαίου δράματος*, ΚΑΠΑ Εκδοτική, Αθήνα 2024 (311 σελ., ISBN 978-960-628-344-4). Τον Οκτώβριο του 2024 ολοκληρώθηκε και αναρτήθηκε ψηφιακά (στην ιστοσελίδα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, του Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας και του hub.uoa) ο τόμος των Πρακτικών της ως άνω Επιστημονικής Ημερίδας, με δική μου επιμέλεια και προλόγισή του τόμου, τον οποίο ανοίγει με Χαιρετισμό της η Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας ΕΚΠΑ - Καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας Σοφία

Παπαϊωάννου. Για την ψηφιακή σχεδίαση και εκτύπωση του τόμου των Πρακτικών συνεργαστήκαμε με την ΚΑΠΑ Εκδοτική, η οποία μας παρείχε επιπρόσθετα είκοσι-πέντε (25) αντίτυπα του τόμου σε μια πρώτη φάση και σε ένα δεύτερο στάδιο (με δεύτερο αίτημά μας) άλλα σαράντα-πέντε (45) αντίτυπα. Τα αντίτυπα μοιράστηκαν δωρεάν στους/στις συγγραφείς του τόμου (και συμμετέχοντες/ουσες στην Ημερίδα), στους/στις συναδέλφους στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ και σε άλλους συναδέλφους από άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ, με συναφή γνωστικά-ερευνητικά ενδιαφέροντα.

Βλ. εδώ: <https://hub.uoa.gr/lost-in-translation-publication-of-conference-proceedings-and-two-historical-translations-of-ancient-drama/>

❖ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ

Αρχικά στο πλαίσιο και με την οικονομική υποστήριξη του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 20201 (εξ ολοκλήρου οι δύο πρώτες εκδόσεις το 2024) και κατόπιν με την οικονομική υποστήριξη των Ερευνητικών Έργων Κ.Ε. 20971 (2024-2025), 22001 (2025-2026) (οι τρεις επόμενες εκδόσεις, 2025-2026) και του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 19977 (ένα μέρος από την τελευταία, πέμπτη, έκδοση το 2026), ήλθαν στο φως οι παρακάτω εκδόσεις σημαντικών –αδημοσίευτων μέχρι σήμερα, είτε αυτοτελώς είτε εντελώς– θεατρικών μεταφράσεων, σε επιστημονική συνεργασία με θεατρολόγους που είχαν την αντίστοιχη επιστημονική εξειδίκευση, σε εκδοτική συνεργασία με την Κάπα Εκδοτική και έπειτα από την εξασφάλιση των πνευματικών δικαιωμάτων από τους κατόχους τους:

I. **Ορέστεια του Αισχύλου, στη μετάφραση του Γεωργίου Σωτηριάδη**, η οποία πυροδότησε τα «Ορεστειακά» επεισόδια όταν παίχθηκε το 1903 στο Βασιλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Θωμά Οικονόμου (μεταγραφή – επιμέλεια – εισαγωγή από την **Άννα Μαυρολέων**, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου).

II. **Ορέστης του Ευριπίδη, στη μετάφραση του Γιώργου Σεβαστίκογλου**, ο οποίος και σκηνοθέτησε το έργο το 1982 στο Εθνικό Θέατρο (μεταγραφή – επιμέλεια – εισαγωγή από την **Κωνσταντίνα Ζηροπούλου**, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών).

III. **Τρωάδες του Ευριπίδη, στη μετάφραση του Κωστή Κολώτα**, που παίχθηκαν πρώτη φορά το 1982 από τον Θ.Ο.Κ., σε σκηνοθεσία Νίκου Χαραλάμπους, και, αργότερα, παίχθηκαν το 2017 σε συμπαραγωγή του Οργανισμού «Πάφος 2017 – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» και του Θεάτρου «Άττις» (μεταγραφή – επιμέλεια – εισαγωγή από την **Κατερίνα Αρβανίτη**, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών).

IV. **Εκκλησιάζουσαι και Εκκλησιάζουσες, στις μεταφράσεις του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου**, ο οποίος υποστήριξε με αυτές τις μεταφράσεις δύο διαφορετικές θεατρικές παραγωγές, το 1969 (Πειραματική Σκηνή Κ.Θ.Β.Ε.) και το 1998 (Αμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Ευαγγελάτου (επιμέλεια – εισαγωγή: **Καίτη Διαμαντάκου**, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ).

V. **Οιδίπους επί Κολωνώ του Σοφοκλή, στη μετάφραση του Άγγελου Τερζάκη** (ολοκληρώθηκε το 1972, αλλά δεν παίχθηκε ποτέ ούτε εκδόθηκε αυτοτελώς), (μεταγραφή – επιμέλεια – εισαγωγή: **Αλέξανδρος Κοέν**, Θεατρολόγος ΕΚΠΑ, σκηνοθέτης, μεταφραστής, μέλος του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. και της βασικής ομάδας του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 20201).

Οι παραπάνω εκδόσεις φέρουν στο εσώφυλλο το λογότυπο του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. καθώς και ενημερωτικό Εισαγωγικό Σημείωμα της γράφουσας, που πλαισιώνει πληροφοριακά, θεσμικά και ερευνητικά το εν λόγω εγχείρημα.

Βλ. https://www.theatre.uoa.gr/ereyna/ekdoseis/memonomenes_ekdoseis και <https://ancientdramalab.theatre.uoa.gr/drasis/dimosieyseis>

Τα αντίτυπα των παραπάνω εκδόσεων προσφέρονται ατελώς σε συναδέλφους καθηγητές/τριες και νέους/ες ερευνητές/τριες των Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών και αδελφών Τμημάτων ανθρωπιστικών Σπουδών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προκειμένου να υπάρξει διάχυση του έργου του Εργαστηρίου και του Τμήματος (διατηρούνται κατάλογοι των παραληπτών/τριών, διαθέσιμοι ανά πάσα στιγμή). Την ίδια στιγμή, υπάρχει ένα ικανό απόθεμα αντιτύπων (από τις εκδόσεις *Τρωάδες*, *Εκκλησιάζουσες*, *Οιδίπους επί Κολωνώ*), το οποίο μπορεί να τεθεί ανά πάσα στιγμή στη διαθεσιμότητα του Τμήματος, ώστε να προσφερθούν αντίτυπα στο πλαίσιο επιστημονικών και άλλων εκδηλώσεών του. Αντίστοιχα, ένας μεγάλος αριθμός αντιτύπων του περιοδικού *Θέατρο* του Κώστα Νίτσου, τα οποία μεταφέρθηκαν μέσω του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. από την οικία του μέσω επικοινωνίας με τη σύζυγο του εκλιπόντος, Έφη Ροδίτη, έχουν ήδη διατεθεί στους/στις ΠΠΣ και ΠΜΣ φοιτητές/στις φοιτήτριες του Τμήματος με την ευκαιρία διαφορετικών ορκωμοσιών κατά τα τελευταία τρία έτη.

*** ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ***

❖ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ «ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΕΙΣ»

Στο πλαίσιο του Ερευνητικού Έργου Κ.Ε. 20201, ο ένας εκ των τριών μελών της βασικής ερευνητικής ομάδας, **Αλέξανδρος Κοέν** (ΜΑ σκηνοθέτης, ηθοποιός, μεταφραστής, καλλιτεχνικός διευθυντής της Δραματικής Σχολής «Ιασμος», φοιτητής τότε του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ και νυν φοιτητής του ΠΜΣ του ΤΘΣ ΕΚΠΑ) ανέλαβε, σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ υμών, την οργάνωση και υλοποίηση **σεμιναριακού Εργαστηρίου πάνω σε αδημοσίευτες και δημοσιευμένες νεοελληνικές μεταφράσεις αρχαίου δράματος (με άξονα τις *Βάκχες* του Ευριπίδη και τη *Λυσιστράτη* του Αριστοφάνη)**, διάρκειας 18 ωρών (Απρίλιος-Μάιος 2024), στο οποίο συμμετείχαν 10 φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ και μια σύνοψη του οποίου παρουσιάστηκε με τη μορφή δύο 15λεπτων δρωμένων στην Επιστημονική Ημερίδα «Χαμένοι στη Μετάφραση» ή (Δι)Ερευνώντας τις αδημοσίευτες μεταφράσεις αρχαίου δράματος».

Βλ.

https://ancientdramalab.theatre.uoa.gr/drasis/alles_drastiriotites/praktiko_seminario_bakches_kai_lysisstrati_metafrastikes_antanaklaseis

❖ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ»

Το ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. σε συνεργασία με το Εργαστήριο Θέατρο, Φιλοσοφία και Εκπαίδευση (THEATRONLAB) και το ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο. Δραματοουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» του Τμήματος συνδιοργάνωσαν Ερευνητικό Εργαστήριο με αντικείμενο τη δημιουργική πρόσληψη της αρχαίας ελληνικής αποσπασματικής τραγωδίας, στο πλαίσιο της μεταδιδακτορικής έρευνας της δρ. **Ανδριάνας Δομούζη**. Στο Εργαστήριο εξετάστηκε ως περίπτωση μελέτης ο **Πρωτεσίλαος του Ευριπίδη**, με αφετηρία το **αποσπασματικά σωζόμενο υλικό και σύγχρονες διασκευές** του. Οι συμμετέχοντες/ουσες

(φοιτητές και φοιτήτριες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τ.Θ.Σ.) είχαν την ευκαιρία να αναμετρηθούν δημιουργικά με το αποσπασματικό υλικό και να δοκιμάσουν τρόπους ανασύνθεσης και γραφής (μικρής κλίμακας), με παράλληλο αναστοχασμό πάνω στην πρακτική διαδικασία ανασύνθεσης και θεατρικής διασκευής του αχαρτογράφητου μυθολογικού υλικού. Ημέρες Εργαστηρίου: 26/1, 2/2 και 9/2/2026, 19:30–21:30, στη Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, αίθουσα 640.

Βλ. https://ancientdramalab.theatre.uoa.gr/draseis/alles_drastiriotites/ereynitiko_ergastirio_di_mioyrgikis_proslipsis_tis_archaias_ellinikis_apospasmatikis_tragodias

*** ΔΩΡΕΑ ΑΡΧΕΙΟΥ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΩΡΕΑΣ ***

Κατόπιν της δωρητήριας επιστολής που απηύθυνε στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ (αριθ. πρωτ. 33142/28-03-2025) η κόρη και νόμιμη κληρονόμος του εκλιπόντος **Ευαγγελία Γεωργουσούλου** (με την οποία δώριζε στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών και, συγκεκριμένα, στο Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας μεγάλο μέρος του αρχείου του εκλιπόντος)· κατόπιν της αποδοχής αυτής της δωρεάς από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ (Γ.Σ. 10η, 3-4-2025)· κατόπιν της έγκρισης της αποδοχής αυτής της δωρεάς από το Πρυτανικό Συμβούλιο του ΕΚΠΑ (Πρυτανική πράξη 610^η/2024-2025)· το Εργαστήριο έχει στην ευθύνη ένα αρκετά μεγάλο μέρος του αρχείου του φιλόλογου, μεταφραστή, θεατρικού κριτικού, στιχουργού, αρθρογράφου, επίτιμου διδάκτορα και διδάσκοντος επί σειρά ετών στο ΤΘΣ ΕΚΠΑ **Κώστα Γεωργουσόπουλου**. Το αρχείο συμπεριλαμβάνει περίπου 4.000 κείμενα, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων είναι κριτικές, σχόλια, επιφυλλίδες, που δημοσιεύτηκαν στις εφημερίδες *Το Βήμα* και *Τα Νέα* την περίοδο 1971-2024, ενώ τα υπόλοιπα τεκμήρια είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους δακτυλόγραφες, χειρόγραφες ή φωτοτυπημένες χειρόγραφες παραδόσεις, διαλέξεις, επιστολές, μεταφράσεις, συνεντεύξεις.

Το υλικό αυτό απόκειται ήδη αποθηκευμένο και ταξινομημένο ανά έτος σε φακέλους στον χώρο του Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας στη Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ. Μία από τις μέλλουσες εργασίες του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. είναι το αρχείο αυτό να αποδελτιωθεί, να αρχειοθετηθεί και να ψηφιοποιηθεί, ώστε να είναι προσβάσιμο σε ερευνητική χρήση. Για τον σκοπό αυτό έχει κατατεθεί Πρόταση στο πλαίσιο της Πρόσκλησης του Υπουργείου Πολιτισμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2026: ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2026».

Στο πλαίσιο της απόκτησης του αρχείου και ως ένα δείγμα δυνατοτήτων επιστημονικής αξιοποίησης του μεταφραστικού και κριτικογραφικού έργου του Κώστα Γεωργουσόπουλου (Κ.Χ. Μύρη), έγινε η δημοσίευση: Καίτη Διαμαντάκου – Μαρίνα Μπεχράκη, «Ο Αριστοφάνης του Κώστα Γεωργουσόπουλου και του Κ. Χ. Μύρη», *Φρέαρ* (Απρίλιος 2025), αφιέρωμα: «Αποχαιρετισμός στον Κώστα Γεωργουσόπουλο», επιμέλεια: Ιωσήφ Βιβιλάκης, <https://mag.frear.gr/o-aristofanis-toy-kosta-georgoysopoyloy-kai-toy-k-ch-myri/>

Σημαντικό εύρημα στο δωρισθέν αρχειακό υλικό ήταν ένα 107σέλιδο δακτυλόγραφο του – ανέκδοτου μέχρι σήμερα– **Κοντορεβιθούλη του Κωνσταντίνου Χρηστομάνου**. Με αφορμή αυτό το εύρημα (αδιευκρίνιστης προέλευσης και με πολλά τυποεκδοτικά προβλήματα: σημεία με ακατανόητους χαρακτήρες, δηλωτικά των δυσκολιών μεταγραφής του πρωτοτύπου, επαναλαμβανόμενα εκτενή χωρία, κ.ά.), άρχισε και συνεχίστηκε στο πλαίσιο του Εργαστηρίου μια εντατική διαδικασία διερεύνησης και αναζήτησης περισσότερων στοιχείων σχετικά με το δακτυλόγραφο και τη σχέση του με το ανέκδοτο έργο του Χρηστομάνου. Καρπός της

διερεύνησης, που έφερε σε πέρας η υπ. δρ. Μαρίνα Μπεχράκη, ήταν ο εντοπισμός και η συγκέντρωση ενός αντιγράφου του χειρογράφου του *Κοντορεβιθούλη*, ενός δεύτερου δακτυλογράφου του (διαφορετικό από εκείνο που βρέθηκε και αναφέρθηκε παραπάνω και, συγκριτικά, με πολύ λιγότερα τυποεκδοτικά ελλείμματα), αλλά και αρχεία (διαφορετικών εξελικτικών σταδίων) με μεταγραφή, επιμέλεια και κριτικό σχολιασμό του *Κοντορεβιθούλη* από θεατρολόγο πάλαι φοιτήτρια του Κώστα Γεωργουσόπουλου στο Τμήμα. Έπειτα από επικοινωνία με τον επίτιμο καθηγητή **Βάλτερ Πούχγερ**, ο οποίος είχε παλαιότερα μελετήσει και γράψει αναλυτικά για τον *Κοντορεβιθούλη*, και την ομότιμη καθηγήτρια και ειδικευμένη στο νεοελληνικό θέατρο **Κυριακή Πετράκου**, η δεύτερη ανέλαβε την τελική αντιπαραβολή των διαφορετικών εκδοχών του έργου, την επιμέλεια και την εισαγωγική πλαισίωση του έργου, το οποίο θα συμπεριληφθεί, μαζί με την εισαγωγή της καθηγήτριας, στο επόμενο τεύχος του περιοδικού του ΤΘΣ ΕΚΠΑ *Παράβασις/Parabasis*.

*** ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ***

❖ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (2024-25): «ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ» - ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑ

Το ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. υποστήριξε ως προς το θεωρητικό πλαίσιο των δραματολογικών αναλύσεων των αρχαίων έργων την Εναρκτήρια Ημερίδα: **ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (2024-25): «ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»**. Στόχος του προγράμματος –το οποίο λειτουργεί ανελλιπώς από το 2018 με την Επιστημονική Οργάνωση των συναδέλφων Κλειώς Φανουράκη και Τίλιας Λακίδου– είναι η διάχυση των αισθητικών δράσεων και προσεγγίσεων σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου μέσω της Θεατρικής Αγωγής, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει η τέχνη του Θεάτρου στον εμπλουτισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Παράλληλα μέσω του Προγράμματος εμπλουτίζονται οι ευκαιρίες διδακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών μας που ενδιαφέρονται για μία επαγγελματική προοπτική στο χώρο της τυπικής και μη -τυπικής εκπαίδευσης.

❖ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ, ΜΕ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΞΟΝΑ: «ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Με πρωτοβουλία της γράφουσας, δρομολογήθηκαν και συνεχίζονται **διεπιστημονικές εργαστηριακές συναντήσεις, με θεματικό άξονα: «Θεατρική τέχνη και τεχνολογία»**, στις οποίες συμμετέχουν διδάσκοντες/ουσες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, συνάδελφοι/ισσες από το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΕΚΠΑ, άλλοι/ες ερευνητές/τριες, και συνεργάτες/συνεργάτιδες από το ελληνικό Τμήμα της Εταιρείας Maggioli, που εξειδικεύεται στην ανάπτυξη έργων Τεχνολογίας, Πληροφοριών και Επικοινωνίας, Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας. Οι συναντήσεις περιλαμβάνουν θεωρητικές τοποθετήσεις για τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στο θέατρο, την εκπαίδευση και την κοινότητα, αλλά και παρουσίαση υλοποιημένων ή εν εξελίξει ερευνητικών έργων εστιασμένων στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, επίδειξη καλλιτεχνικών διαδραστικών εφαρμογών και συστημάτων καθώς και εργαλείων (συν) δημιουργίας θεατρικής παράστασης επαυξημένης πραγματικότητας.

* ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ *

❖ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ: «130 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Το ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε., σε συνεργασία με το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά και την ΚΑΠΑ Εκδοτική οργάνωσαν –στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τον εορτασμό των 130 χρόνων λειτουργίας του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά– **τράπεζα συζήτησης σχετικά με τις μεταφράσεις και παραστάσεις αρχαίου δράματος από τα τέλη 19ου αιώνα και μέχρι σήμερα**. Βασικός άξονας αναφοράς ήταν οι τέσσερις πρόσφατες τότε εκδόσεις (2024-2025) πέντε σημαντικών μεταφράσεων αρχαίου δράματος, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Αδημοσίευτες μεταφράσεις αρχαίου δράματος: Εντοπισμός - Καταγραφή- Συγκέντρωση- Αξιολόγηση».

Την εκδήλωση προλόγισαν οι: Νίκος Διαμαντής, Σκηνοθέτης - Καλλιτεχνικός Διευθυντής Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά, και Θεόδωρης Κουλεδάκης, Εκδότης ΚΑΠΑ Εκδοτικής. Συντονιστής της εκδήλωσης και της συζήτησης ήταν ο συνάδελφος Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ. Μίλησαν οι επιμελήτριες και συντάκτριες της Εισαγωγής στην κάθε έκδοση: Κατερίνα Αρβανίτη, από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών, Κωνσταντίνα Ζηροπούλου, από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών, Άννα Μαυρολέων, από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, και η γράφουσα, που έχει τη συνολική εκδοτική επιμέλεια αυτής της σειράς.

Αποσπάσματα από τις μεταφράσεις των έργων *Ορέστεια* σε μετάφραση Γεωργίου Σωτηριάδη, *Ορέστης* σε μετάφραση Γιώργου Σεβαστίκογλου, *Τρωάδες* σε μετάφραση Κωστή Κολώτα και *Εκκλησιάζουσες* στη διπλή μεταφραστική εκδοχή του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου διαβάστηκαν από τις ηθοποιούς Βίκυ Βολιώτη και Τζωρτζίνα Λιώση και τον ηθοποιό Γιώργο Χριστοδούλου.

❖ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Στο πλαίσιο της επιστημονικής και κοινωνικής διάχυσης του ερευνητικού έργου του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. και μάλιστα των εκδόσεων των θεατρικών μεταφράσεων αρχαίου δράματος, η ανάδραση είναι πολύ θετική σε όλες τις περιπτώσεις, ενώ προέκυψαν και οι παρακάτω δύο διαδικτυακές δημοσιεύσεις, που επιτρέπουν τη διάχυση του έργου σε μακροπρόθεσμη χρονική βάση και σε μεγάλο εύρος αποδεκτών/τριών.

- Ιάσων Νεύρης, «“Χαμένοι στη Μετάφραση” και κερδισμένοι από την Έρευνα», *Ο Αναγνώστης*, <https://www.oanagnostis.gr/chamenoι-sti-metafrasi-kerdismenoi-tin-ereyna-toy-iasona/>

- Χριστίνα Αργυροπούλου, «Μεταφράσεις αρχαίου δράματος: Από τη θεατρική στην εκδοτική σκηνή. Βιβλιοπαρουσίαση τεσσάρων εκδόσεων θεατρικών μεταφράσεων αρχαίου δράματος, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος & Θεατρολογικής Έρευνας (Ε.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.) του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ», περ. *Περί Ου*, 17-1-2026, <https://www.periou.gr/dr-christina-argyropoulou-metafraseis-archaiou-dramatos-apo-ti-theatriki-stin-ekdotiki-skini-vivlioparousiasi-tessaron-ekdoseon-theatrikon-metafraseon-archaiou-dramatos-oi-opoies-pragma/>

❖ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η υπ. δρ. του Τμήματος, υπότροφος του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και μέλος του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. Μαρίνα Μπεχράκη συμμετείχε με (υποβληθείσα και εγκεκριμένη) ανακοίνωσή της στο διεθνές

Συμπόσιο «Sympatheia-SYMPosium of Ancient THEatre Initiatives in Academia», το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Λισαβόνα στις 13-14 Απριλίου 2026 και συν-διοργανώθηκε από το Κέντρο Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Λισαβόνας (Centre of Classical Studies of the University of Lisbon), το Θέατρον. Αρχαίο Θέατρο της Σαπιέντσα - Πανεπιστήμιο Σαπιέντσα της Ρώμης (Theatron.Theatro Antico alla Sapienza - Sapienza Università di Roma) και το Αρχείο Παραστάσεων Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δράματος του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης (APGRD - University of Oxford). Στην ανακοίνωσή της με τίτλο “(Still) Investigating Classical Drama: From Primary School Classrooms to Academic Research Workshops” παρουσιάστηκαν δύο δράσεις του Τμήματος, που αφορούσαν στην πρακτική πλευρά του αρχαίου δράματος: i) το Πρακτικό Σεμινάριο: «*Βάκχες και Λυσιστράτη – Μεταφραστικές Αντανακλάσεις*» στο πλαίσιο του Ερευνητικού Έργου «Αδημοσίευτες μεταφράσεις αρχαίου δράματος: Εντοπισμός – Καταγραφή – Συγκέντρωση – Αξιολόγηση» (βλ. παραπάνω) και ii) η δράση «Αρχαίο δράμα για παιδιά και νέους με έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα» ως θεματική του Ερευνητικού Προγράμματος Πειραματική Εφαρμογή της Θεατρικής Αγωγής (2024-25), Επ. Υπεύθυνες: Κλειώ Φανουράκη και Ίλια Λακίδου, στο οποίο το ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. συνέβαλε υποστηρικτικά ως προς τη θεωρητική υποστήριξη στη δραματολογική προσέγγιση των έργων αναφοράς. Η ανακοίνωση είχε σημαντική ανάδραση από τους/τις παριστάμενους/ες συναδέλφους (ειδικά σε ό,τι αφορά την Πειραματική Εφαρμογή της Θεατρικής Αγωγής) και τέθηκαν βάσεις για περαιτέρω ανάπτυξη της επικοινωνίας ανάμεσα στο Τμήμα μας και άλλα Τμήματα θεατρικών, κλασικών και ανθρωπιστικών σπουδών στην Ευρώπη.

*** ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΜΕ ΕΜΜΕΣΗ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΧΥΣΗΣ ***

❖ Ακαδημαϊκή πρόσκληση του συναδέλφου καθηγητή (με τον οποίο έχει συναφθεί ακαδημαϊκή συμφωνία Erasmus+) **Giorgio Ieranò (Dipartimento di Lettere e Filosofia of the Università di Trento, IT**, διευθυντής του προγράμματος “**Dionysos Lab. A Digital Archive of Ancient Drama**”, **hyperlink:** <https://lab.unitn.it/en/dionysos>), προκειμένου να πραγματοποιήσει μέρος της εκπαιδευτικής άδειάς του κατά το εαρινό εξάμηνο 2026 στο Εργαστήριο Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας. Στο πλαίσιο της εδώ διαμονής του υπήρξαν ακαδημαϊκές συναντήσεις και συζητήσεις και ετέθησαν βάσεις και προοπτικές για περαιτέρω ερευνητική συνεργασία και πρωτίστως για ένταξη του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. σε ευρύτερα δίκτυα συνεργασίας καθώς και ένταξης της Βάσης Δεδομένων «Πρωτεύς. Νεοελληνικές μεταφράσεις αρχαίου δράματος» σε διεθνείς πύλες σε σχέση με την πρόσληψη του αρχαίου θεάτρου.

❖ Ακαδημαϊκή πρόσκληση της **υποψήφιας διδάκτορος Zheng Ye από την Shanghai Theatre Academy** (Κίνα) να πραγματοποιήσει 18μηνης διάρκειας διδακτορική έρευνα στην Αθήνα και στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ (Σεπτέμβριος 2026 έως Μάρτιος 2028), με υποτροφία από China Scholarship Council (CSC) και με αντικείμενο τη νεοελληνική θεατρική δραματουργία που μεταγράφει υλικό από την ελληνική αρχαιότητα και γραμματεία.

❖ Συμμετοχή μου στο **Διεθνές διαδικτυακό Συνέδριο της EuGeStA (Gender Studies and Classical Scholarship) “Beyond the protagonist: Supporting characters in big screen Greece and Rome”**, 24-25 Απριλίου, υπό τη διοργάνωση του καθηγητή Konstantinos P. Nikoloutsos (Saint Joseph’s University, USA), με τίτλο ανακοίνωσης: “Absent on Stage, Present on Screen: Reimagining Aegisthus in Cacoyannis’ *Electra*”. Γνωριμία και ανάπτυξη σχέσεων με συναδέλφους από διαφορετικά Πανεπιστήμια ανά τον κόσμο.

❖ Συμμετοχή μου στην Επιστημονική Επιτροπή (μαζί με τη συνάδελφο Ιωάννα Καραμάνου και τους συναδέλφους Γιάννη Κωνσταντάκο, Βάιο Λιαπή και Σταύρο Τσιτσιρίδη) του «**Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψήφιων Διδασκόντων Αρχαίου Δράματος**», που οργανώνεται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Το Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο και η Πρόσληψή του» του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Θεατρικές Σπουδές» του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και θα διεξαχθεί διαδικτυακά στις 18-19 Ιουνίου 2026. Στο Συνέδριο θα συμμετάσχουν έντεκα (11) φοιτητές/τριες του ΠΜΣ και δύο υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματός μας, με θέματα που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της πρόσληψης του αρχαίου δράματος από τη νεότερη και τη σύγχρονη καλλιτεχνική σκηνή.

❖ Η διάχυση του ερευνητικού έργου του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε. και η διερεύνηση δυνατοτήτων ακαδημαϊκής διασύνδεσης γίνεται επίσης μέσω της κινητικότητας του ενεργού μέλους του Εργαστηρίου, υποψήφιας διδάκτορα και υποτρόφου του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. **Μαρίνας Μπεχράκη**, η οποία, πέραν των διεθνών συνεδρίων στα οποία συμμετείχε τα τελευταία τρία χρόνια, μετακινήθηκε ή θα μετακινηθεί μέσω υποτροφιών: i) 15/4-15/5/2026: Υποτροφία για έρευνα βραχείας διάρκειας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Οξφόρδη), συγχρηματοδοτημένη από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και τη Βρετανική Πρεσβεία για διδακτορική έρευνα στο πλαίσιο του Προγράμματος Ελληνοβρετανικής συνεργασίας. iii) 15 Μαΐου-15 Ιουνίου 2026: Μετακίνηση στο Πανεπιστήμιο Jagiellonian της Κρακοβίας, ως υποψήφια διδάκτωρ του ΕΚΠΑ (Staff Exchange Programme), στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου “Communities and Artistic Participation in Hybrid Environment (CAPHE)”, το οποίο χρηματοδοτείται από τον Ορίζοντα Ευρώπη-Δράσεις Marie Skłodowska-Curie. iii) i) 16/7-31/8/2026: Υποτροφία Orient-Institut Istanbul (Ph.D. Research Grant 2026/27) για εκπόνηση επιτόπιας έρευνας στην Κωνσταντινούπολη.

*** ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ***

✓ Συνέχεια του εμπλουτισμού και της επιμέλειας της Βάσης Δεδομένων «Πρωτεύς: Νεοελληνικές Μεταφράσεις Αρχαίου Δράματος» αλλά και συνέχεια της διεύρυνσης/συμπλήρωσης τόσο των στοιχείων που αποθηκεύονται στο διαχειριστικό περιβάλλον όσο και των στοιχείων που μπορούν να είναι προσβάσιμα διαδικτυακά σε περιβάλλον χρήστη. Για τον στόχο αυτό, θα χρειαστεί πιθανότατα η συνδρομή 1-2 φοιτητών/τριών στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης ή/και ενός εξειδικευμένου συνεργάτη σε ερευνητικά και διαχειριστικά ζητήματα Βάσης Δεδομένων.

✓ Θα διερευνηθούν και θα εντατικοποιηθούν συνεργασίες του Εργαστηρίου με άλλους πανεπιστημιακούς και ερευνητικούς ευρωπαϊκούς φορείς, που ασχολούνται με την πρόσληψη του αρχαίου δράματος και διατηρούν ψηφιακά αποθετήρια εκδοτικών και παραστασιογραφικών δεδομένων (Τρέντο, Κοϊμπρα, Οξφόρδη κ.ά.), ώστε να υπάρχει ευρύτερη αμοιβαία διάχυση και αλληλοτροφοδοσία των ανά τον κόσμο ψηφιακών ιστολογίων με δεδομένα πάνω στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος.

✓ Θα συνεχιστεί κατ’ ευχήν η έκδοση αδημοσίευτων μέχρι σήμερα μεταφράσεων, με πρώτη επόμενη δύναμει έκδοση την κωμωδία *Ορνιθες* σε μετάφραση Α. Ροσόλμου [Αλέξη Σολομού], που παίχτηκαν το 1979 από το Εθνικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Αλέξη Σολομού.

✓ Ανάλογα με την έγκριση ή όχι της πρότασης που έχει κατατεθεί για την «Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείου Κώστα Γεωργουσόπουλου (1971-2024)» στο πλαίσιο της Πρόσκλησης του Υπουργείου Πολιτισμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2026. ΨΗΦΙΑΚΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2026», θα γίνει η αντίστοιχη προσπάθεια διαχείρισης και οργάνωσης του δωρισθέντος αρχείου.

✓ Θα συνεχιστούν οι διεπιστημονικές εργαστηριακές συναντήσεις με στόχο τη διερεύνηση και την κατάθεση ερευνητικών προτάσεων στο πλαίσιο προκηρύξεων.

✓ Θα διερευνηθεί η δυνατότητα καθιέρωσης μιας απολογιστικής Ημερίδας τον Οκτώβριο κάθε χρονιάς, όπου τα μέλη του Εργαστηρίου, συνάδελφοι από το Τμήμα, φοιτητές/τριες και το κοινό θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν μεταξύ τους και με καλλιτέχνες τις παραστάσεις αρχαίου δράματος που παίχτηκαν το προηγούμενο καλοκαίρι στο Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου και να καταγράψουν τις βασικότερες προτάσεις, τάσεις, δυσκολίες, επιτεύξεις σε όλα τα επίπεδα της καλλιτεχνικής παραγωγής.

*** ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ***

Απολογισμός Κ.Ε. 20201

Επιστημονική Υπεύθυνη και Υπεύθυνη Οικονομικών: Αικατερίνη Διαμαντάκου

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό €
1.04 Η/Υ και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	104,64
3.02 Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών υποκειμένων σε φόρο	12.000,10
3.06 Υποτροφίες	8.000,00
4.01 Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	1.603,44
4.02 Επεξεργασίες από τρίτους	3.962,20
4.09 Έξοδα προβολής και δημοσίευσης	799,98
7.02 Τραπεζικά έξοδα	1,04
8. 14 Λοιπά έσοδα: 13.250,00	
09.02 Χρηματοδότηση ΕΛΚΕ: 13.250,00	
Σύνολο εσόδων : 26.500,00	Σύνολο Εξόδων : 26.471,40

Απολογισμός Κ.Ε. 19997

Επιστημονική Υπεύθυνη και Υπεύθυνη Οικονομικών: Αικατερίνη Διαμαντάκου

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό €
3.01 Αμοιβές Πρόσθετου Έμμισθου Προσωπικού ΙΔΟΧ (Σύμβαση εργασίας)	2.033,56
3.02 Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών υποκειμένων σε φόρο	1.425,37
02.16. Βιβλία - Περιοδικά	305

7.02 τραπεζικά έξοδα	1,04
09.02 Χρηματοδότηση ΕΛΚΕ: 3.773,94	3.773,94
Σύνολο εσόδων : 3.773,94€.	Σύνολο Εξόδων :3.773,94

Απολογισμός Κ.Ε. 22001 (2025-2026), 20971 (2024-2025), 19952 (2023-2024)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γεώργιος Π. Πεφάνης – Συνεργάτης: Έλια Λακίδου

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό €	Ποσό €	Ποσό €
	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Κωδικός Έργου	19952	20971	22001
1.04. Η/Υ και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	1.209		
3.02 Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενων σε φόρο			1.860,00
2.16 Βιβλία - Περιοδικά	289,01		840
4.02 Επεξεργασίες από τρίτους		2.700	
4.09 Έξοδα προβολής και διαφήμισης	362,70 (συνεδριακό υλικό) + 62,00 (ενοικίαση αίθουσας «Κωστής Παλαμάς») + 1438,03 (κέτερινγκ 2 ημερών)		
Σύνολο εξόδων :	3.360,74*	2.700	2.700

* Η υπέρβαση εδώ του ποσού των 2.700 ευρώ οφείλεται τη χρονιά αυτή στο γεγονός ότι το Συνέδριο «Πολιτικές Βίας και Πολιτικές Βίου. Από τον κλασικό πέμπτο αιώνα στον εικοστό πρώτο. Αφιερωμένο στη Χαρά Μπακονικόλα» οργανώθηκε από το ίδιο το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, με τη συμμετοχή του ΕΡ.ΑΡ.ΔΡΑ.Θ.Ε.